

УДК 336.7

Герасименко З. – ст. гр. БМп-12

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

СТРУКТУРА І СУТЬ ГРОШОВОГО РИНКУ

Науковий керівник: асист. Мариненко Н. Ю.

Грошовий ринок - частина ринку позикових капіталів, де здійснюються переважно короткострокові (від одного дня до одного року) депозитно-позикові операції, що обслуговують головним чином рух оборотного капіталу фірм, короткострокових ресурсів банків, установ, держави і приватних осіб.

З розвитком міжнародних кредитних і валютних відносин сформувався міжнародний грошовий ринок (найбільшими в світі ринками грошей є Нью-Йоркський, Лондонський, Токійський, Паризький).

Інструментами грошового ринку є: векселі, депозитні сертифікати, банківські акцепти. Основними інститутами грошового ринку є: банки, облікові установи, брокерські та дилерські фірми.

Головними позичальниками є фірми, кредитно-фінансові інститути, держава, населення. Грошовому ринку властиві елементи звичайного ринку - попит, пропозиція, ціна. Особливості грошового ринку визначають особливості кожного з елементів: попит має форму попиту на позики, пропозиція - форму пропозиції позик, а ціна - форму відсотка на позичені кошти.

Розмір відсотка визначається не величиною вартості, яку несуть у собі позичені гроші, а їх споживчою вартістю – здатністю надавати позичальнику потрібні блага. Тому розмір відсоткового платежу залежить не лише від розміру позики, а й від терміну її дії.

На грошовому ринку розрізняють кілька видів відсотків: облігаційний відсоток - норма доходу, встановлена за цінними паперами. Він повинен забезпечити зацікавленість інвесторів у вкладенні грошей в цінні папери. Цей відсоток має вищу ставку, ніж відсоток за банківськими депозитами, оскільки останні ліквідніші, ніж цінні папери; банківський відсоток - узагальнена назва відсотків за операціями банків; депозитний відсоток - норма доходу, яку виплачують банки своїм клієнтам за їхніми депозитами; позиковий відсоток - норма доходу, яку стягує банк із позичальників за користування позиченими коштами. Ставки позикового відсотка повинні бути вищими за ставки депозитного відсотка, оскільки за рахунок цієї різниці в ставках банки одержують дохід, який називається маржею, і формують свій прибуток.

Облігаційний та депозитний відсотки визначають первинну ціну, яку мають гроші на початковому етапі надходження на грошовий ринок. Їхній рівень визначає дохідність найбільш представницьких фінансових активів - облігацій та депозитів. Тому рівень ставок є найвідчутнішим стимулятором пропозиції грошей на ринку.

Наслідки зміни ставки відсотка різні та зачіпають як грошову сферу, так і реальну економіку: виробництво, інвестиційну сферу, сферу обігу тощо. Перш за все, зміни ставки відсотка впливають на попит на грошовому ринку; при зростанні ставки попит знижується, а при зниженні – підвищується. Оскільки пропозиція грошей автоматично не веде до зміни ставки, на ринку порушується рівновага: при підвищенні ставки виникає надлишок грошей, і, як наслідок, інфляція, а при зниженні ставки - нестача грошей, що загрожує дефляцією.